

СОВЕТ
БОЛЬШЕЦИЛЬНИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗУР ЧЫНЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Зур Чынлы авылы

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2018 елның 11 сентябре

№35/1

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Уставының 32 статьясындагы 1 пунктның 1 пунктчасы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Зур Чынлы авыл жирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Уставына кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә.

2. Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Идарәсендә дәүләт теркәвеннән соң әлеге карарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында игълан итәргә: Совет урамы, 13 нче йорт – Зур Чынлы авыл жирлеге советы, Родина урамы, 1 нче йорт – СДК рәсми сайтында Интернет челтәрендә урнаштырырга.

3. Әлеге карар, гамәлдәге законнар белән билгеләнгән башка сроklarда үз көченә кәргән нигезләмәләрдән тыш, рәсми игълан ителгән көнне үз көченә керә.

Зур Чынлы авыл жирлеге башлыгы:

Ф.С.Хәлиуллов

Кушымта
Совет карарына
Зур Чынлы
авыл жирлеге башлыгы
Чүпрәле
муниципаль районы
Татарстан Республикасы Дәүләт Советы
11.09.2018 № 35/1

**Үзгәрешләр һәм өстәмәләр
Чүпрәле Зур Чынлы авыл жирлеге Уставына
Татарстан Республикасы муниципаль районы**

- 1) 7 статьяның 1 пункттындагы 16 пунктчасын төшереп калдырырга;
- 2) 7.1 статьяның 1 пункттында:
  - а) 12 нче пунктны төшереп калдырырга;
  - б) түбәндәге эчтәлекле 16 һәм 17 пунктчалар белән тулыландырырга:
«16) инвалидларның, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затларның, адаптив физик культура һәм спортны үстерүгә ярдәм күрсәтү;
17) «кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.»;
- 3) 10 статьяда:
  - а) киләсе эчтәлекнең дүртенче абзацы белән өстәргә:
"2.1) гражданнар жыены;»;
  - б) тугызынчы абзацны киләсе редакциядә баян итегез:
"7) жәмәгать тыңлаулары, жәмәгать фикер алышулары;»;
- 4) түбәндәге эчтәлекле 12.1 статья белән өстәргә:
"12.1 Статья. Гражданнар жыены
1. Халык жыены жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне тормышка ашыруда катнашуы формасы булып тора.

2. Жыен «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очрақларда гражданнар жыены үткәрелергә мөмкин:

1) жирлек чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә күртүгә жәлеп итә торган күрсәтелгән торак пункт керә;

2) жирлек Советы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар жыены белән гамәлгә ашырыла торган жирлектә;

3) жирлек Советы вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирлектә, жирлек советы төзү, аның саны һәм вәкаләтләре срогы турында мәсьәлә буенча сайлау хокукына ия булган кешеләр саны 100 дән артык кеше булса, жирлек советы төзү буенча гражданнар жыены оештырыла;

4) жирлек Советы вәкаләтләре гражданнар жыены белән гамәлгә ашырыла торган жирлектә үзара салым акчаларын күртү һәм файдалану мәсьәләсе буенча;

5) жирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салымы чараларын күртү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) жирле үзидарәне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча халык инициативасын күрсәтү максатларында, авыллар арасында урнашкан торак пунктта;

7) авыл халкының тыгызлыгы түбән булган территориядә урнашкан яисә авыр булган жирлектә, авыл жирлегендә халык саны 100 кешедән артмаган булса, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пунктында авыл торак пункты старостасы кандидатурасын тәкъдим итү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пунктында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очрақларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс уздырганда конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Халык жыенын жирлек башлыгы яисә сайлау хокукы 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырырга мөмкин.

5. Жыенны үткәру инициативасын хуплап жыярга кирәк булган имзалар саны сайлау хокукына ия булган, торак пункт территориясендә даими яки күбесенчә теркәлгән, әмма 25 имза була алмый.

6. Жирлек башлыгы чакырган жыенны жирлек башлыгы карары белән билгелиләр, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган халык жыены жирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Халык жыенын үткөрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр ителә, алдан ук «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Зур Чынлы авыл жирлегенә кәргән торак пунктларда гражданнар жыенын эзерләү һәм үткөрү тәртибе турында»гы нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә гражданнар жыенын хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый акт проекты һәм материаллар белән танышырга була.

8. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, жирлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелергә тиеш.»;

5) түбәндәге эчтәлекле 18.1 статья белән өстәргә:

"18.1 Статья. Авыл торак пункты старостасы

1. Жирлектә урнашкан авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнарының һәм авыл торак пунктында яшәүчеләрнең үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен авыл торак пункты старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Авыл торак пункты старостасы авыл Советы тарафыннан жирлек Советы тарафыннан билгеләнә, аның составына әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукы булган кешеләр арасынан авыл торак пункты гражданнар жыены тәкъдиме буенча.

3. Авыл торак пункты старостасы дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль хезмәт вазыйфасын яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат түгел, хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм жирле үзидарә органнары белән турыдан-туры бәйлә башка мөнәсәбәтләрдә була алмый. Татарстан Республикасы законы белән, тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алып, авыл торак пункты старосталары вазыйфасының башка атамасы билгеләнергә мөмкин.

4. Староста авыл жирлеге пунктының йөзе билгеләнә алмый:

1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;

2) суд тарафыннан сәләтсез яки чикләнгән сәләтле дип танылган;

3) түләнмәгән яки бетерелмәгән жинаять.

5. Авыл торак пункты старостасының вәкаләтләр вакыты жирлек уставы белән билгеләнә һәм ике һәм биш елдан да ким була алмый.

Авыл торак пункты старостасының вәкаләтләре авыл жирлеге Советы карары буенча, аның составына әлеге авыл торак пункты кәргән, авыл жирлеге гражданнары жыены тәкъдиме буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 06

октябрдәгә 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 10 өлешенәң 1-7 пунктларында билгеләнгән очрақларда вакытыннан алда туктатыла.

6. Үзенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен авыл торак пункты старостасы:

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәгә мәсьәләләргә хәл итү мәсьәләләргә буенча жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданныр жыелышларында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән, мондый чаралар нәтижәләргә буенча мөрәжәгатьләр һәм тәкъдимнәр, шул исәптән жирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән мөрәжәгатьләр жиберә;

3) авыл халкына жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләргә буенча мәгълүмат бирә, шулай ук жирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматларны аларга житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарына ачык тыңлауларны һәм жәмәгатьчелек фикер алышуларын оештыруда һәм үткәрүдә, аларның нәтижәләргән авыл торак пунктында халыкка житкерүдә ярдәм итә;

5) жирлек Уставында һәм (яисә) Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек Советының норматив хокукый актында каралган башка вәкаләтләргә һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Авыл торак пункты старосталары эшчәнлегенә гарантияләр һәм статусының башка мәсьәләләргә жирлек уставы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнергә мөмкин.»;

6) 19 статьяда:

а) исемен түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«19 Статья. Жәмәгать тыңлаулары, жәмәгать фикер алышулары»;

7) 32 статьяның 1 пунктында:

а) түбәндәгә эчтәлекле 34 пунктчага өстәргә:

«34) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләргән раслау.»;

б) 34 нче пунктны тиешенчә 35 нче пункт дип санарга;

8) 45 статьяда:

а) 11 һәм 14 пунктларының пунктчаларын төшереп калдырырга;

б) 2 һәм 3 пунктларын киләсе редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек башлыгы вәкаләтләргә вакытыннан алда туктатылган очрақта, жирлек Советы тарафыннан үз составыннан сайлана торган жирлек башлыгын сайлау вәкаләтләргә туктатылган көннән алты айдан да соңга калмыйча башкарыла.

3. Шул ук вакытта жирлек Советы вәкаләтләре срогы чыкканчы алты айдан да азрак вакыт калса, жирлек башлыгын жирлек Советы составыннан сайлау яңа сайланган жирлек советының беренче утырышында башкарыла.»;

в) түбәндәге эчтәлекле 5 пунктны өстәргә:

«5. Вәкаләтләре авыл жирлегә башлыгы вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президенты хокукый акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган очракта йә жирлек башлыгын отставкага жиберү турында жирлек Советы карары нигезендә әлеге хокукый актка яки суд тәртибендә карар шикаять бирсә, жирлек Советы жирлек башлыгын үз составыннан сайлап кую турында Карар кабул итәргә хокуклы түгел.»;

9) 48 статьяның 5 пунктчасында «физик культура» сүзләреннән соң « мәктәп спорты»сүзләрен өстәргә;

10) 69.1 статья белән тулыландырырга. киләсе эчтәлек:

"69.1 Статья. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен тоту

1. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре жирлек Советы тарафыннан раслана.

2. Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләре мәсьәләләренә жайга салырга мөмкин:

1) гомуми файдаланудагы территорияләренә карап тоту һәм мондый территорияләрдән файдалану тәртибе;

2) биналарның, корылмаларның тышкы кыяфәте һәм койма конструкцияләре;

3) төзекләндерү элементларын проектлау, урнаштыру, тоту һәм торгызу, шул исәптән казу эшләре башкарылганнан соң;

4) биналарның, корылмаларның архитектур яктыртуын да кертәп, жирлек территориясен яктыртуны оештыру;

5) жирлек территориясен яшелләндерүне оештыру, шул исәптән торақ пунктлар чикләрендә урнашкан газоннарны, чәчәк түтәлләрен һәм үлән үсемлекләре белән шөгылләнүче башка территорияләренә булдыру, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибе;

6) жирлек территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урамнарның исемнәре һәм йортларның номерлары, билге куелган күрсәткечләр;

7) балалар һәм спорт майданчыкларын, хайваннар йөри торган урыннар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;

8) жәяүлеләр коммуникацияләрен оештыру, шул исәптән тротуарлар, аллеялар, юллар, сукмаклар;

9) күрсәтелгән территория буенча инвалидларның һәм халыкның башка хәрәкәт итү төркемнәренә тоткарлыксыз йөрүен тәмин итү максатларында жирлек территорияләрен төзекләндерү;

10) жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;

- 11) буран суларын оештыру;
- 12) жир эшләрән башкару тәртибе;

13) күпфатирлы йортлардагы биналарның, корылмаларның, корылмаларның (милекчеләрәннән һәм (яки) башка законлы хужаларыннан тыш, андый йортлар чикләре буенча төзелгән жир кишәрлекләре) якин-тирә территорияләре карап тотуда катнашу, шул исәптән финанс, милекчеләр һәм (яки) башка законлы хужалар;

14) Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юньдәге территорияләр чикләрен билгеләү;

15) жирлек территориясен бәйрәмчә бизәү;

16) жирлек территориясен төзекләндерү чараларын гамәлгә ашыруда гражданның һәм оешмаларның катнашу тәртибе;

17) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне тикшереп тору.

3. Аерым муниципаль берәмлекләренң табигий-климат, географик, социаль-икътисадый һәм башка үзенчәлекләреннән чыгып, жирлек территорияләрен төзекләндерү кагыйдәләре белән жайга салынуы башка мәсьәләләр Татарстан Республикасы законы белән каралырга мөмкин.»;

11) 75 статьяда:

а) 3 пунктны түбәндәге эчтәлекле абзацлар белән тулыландырырга:

"Муниципаль хокукый актның яисә жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүнең рәсми басылып чыгуы булып аның тулы текстның тиешле жирлектә таратыла торган вакытлы матбугат басмасында беренче басмасы санала.

Муниципаль хокукый актларны һәм килешүләрен рәсми бастырып чыгару (халыкка игълан итү) өчен жирле үзидарә органнары шулай ук челтәр басмасын файдаланырга хокуклы. Рәсми челтәр басмасында муниципаль хокукый актның тулы текст бастырылган очракта, басмада аңа график һәм таблица кушымталары китерелмәскә мөмкин.»;

б) 8 пунктта "хокукый акт" сүзләреннән соң « сүзләренә, жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләргә өстәргә,»;

в) 9 пунктта:

"хокукый актлар» сүзләреннән соң « сүзләрен, жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләренә» тиешле очракларда" сүзләренә өстәргә;

"хокукый акт" сүзләреннән соң « сүзләренә өстәргә", жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр,»;

түбәндәге эчтәлекле абзац белән тулыландырыгыз:

«- урнаштыру текст хокукый акт порталында Россия Федерациясе юстиция Министрлығының Норматив хокукый актларына Россия Федерациясендә» (<http://pravo-minjust.ru>, <http://право-минюст.рф>) мәгълүмат-телекоммуникация «Интернет»челтәрендә.»;

г) 10 пунктта «хокукый акт» сүзлөрөннән соң « сүзлөрөнә өстәргә", жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр,»;

12) «жирлек гражданнының үзара салым акчалары»93 статьясында:

а) 1 пунктны " жирлек «сүзлөрөннән соң» сүзлөрөн өстәргә «(жирлек составына керүче торак пункт)»;

б) 2 пунктны киләсе редакциядә бәян итәргә:

"Гражданнының бер тапкыр түләүләрнең әлегә статьясындагы 1 пункттында күрсәтелгән гражданны кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принципнары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенәң 4.1 пункттында каралган очракларда гражданны жыенында хәл ителә.».